

Koncepció Budapest közlekedési intézményrendszerének átalakítására

1. Bevezetés

A Főváros új vezetése a Nemzet Fővárosa Budapest programjában bemutatott intézkedési tervvel összhangban, szakértők bevonásával kidolgozta a budapesti közlekedési ágazat intézményrendszerének kialakítására vonatkozó koncepcióját. A javaslat elkészítése során széles körben megvizsgáltuk az európai nagyvárosok közlekedésszervezésének intézményi kereteit, gyakorlati tapasztalatait (pl. Transport for London [részletesen lásd az 1. számú függelékben], AB Stockholms Lokaltrafik, Berliner Verkehrsbetriebe, Varsó – ZTM, Prága – ROPID stb.). A budapesti koncepció a nemzetközi legjobb gyakorlat átvételével és a hazai közigazgatási, önkormányzati rendszerhez való illeszthetőség alapján készült. Jelen anyagban a budapesti közlekedési intézményrendszer átalakításának szükségességét, célját, szakmai szempontjait, valamint szervezeti és működési modelljét kívánjuk bemutatni.

2. Az eddigi működés problémái, az intézményfejlesztés igénye

Budapest közlekedésének eszközparkja és infrastruktúrája európai és regionális összehasonlításban is sereghajtóvá vált, ellentétben a jegyárakkal. Budapest közlekedése megújulást kíván, a működtetés olyan súlyos napi problémákkal terhelt, melyek megoldása halaszthatatlan.

A jelenlegi helyzet egyik kritikus problémája a koncepciótlanság, a jövőkép hiánya, amely az alábbi tényezőkben jelenik meg:

- **Nincs hosszú távú stratégia**, amely mentén a közlekedés építkezhetne. A stratégiának szánt, eredetileg 2001-ben elfogadott, majd 2008-ban felülvizsgált Budapest Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terve nem vált a napi döntések támaszává, mivel a döntések ad hoc módon, napi érdekek által vezérelve születnek.
- **A közlekedési döntéshozatalra jellemző a rendszerszemlélet hiánya, a különböző ágazatok szigetszerű működése és fejlesztéspolitikája**, a közösségi, valamint a közúti közlekedés feladatainak széttagolt kezelése.
- **Kevés a megfelelően előkészített közlekedésfejlesztési projekt**, megvalósításuk, illetve az uniós támogatások megfelelő igénybevétele, lehívása nem halad ütemterv szerint és egyes esetekben a tervekhez képest jelentős költségtúllépés tapasztalható.
- A **működés** az egyik napról a másikra való **túlélés** jegyében zajlik.
- **Több évtizedes a lemaradás** mind a közösségi, mind a közúti közlekedés **infrastruktúrájának és irányításának műszaki színvonalában**. Az üzembiztonság fenntartása érdekében azonnali beavatkozás szükséges.

A jelenlegi helyzet súlyos működőképességi és finanszírozási problémákkal terhelt, amely az alábbi tünetekben jelentkezik:

- A közlekedés működésének és infrastruktúrájának (járművek, közúthálózat, kötöttpályás hálózat stb.) **finanszírozása rövidtávon sem megoldott, valamint nincs rendszerszinten végiggondolva és egymástól elkülönülten szabályozott.**
- Az egész rendszert **ad hoc politikai döntések**, rövid távú érdekek érvényesítése és a hosszú távú stabil működésre való törekvés hiánya jellemzi, melynek eredménye koncepciótlanság és fejlődésképtelenség.
- A **BKV Zrt., az FKF Zrt., a Parking Kft. és a Fővárosi Taxiállomásokat Üzemeltető, Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. gazdálkodásának nincs megfelelő tulajdonosi kontrollja.** A BKV adósságállománya folyamatosan növekszik és kritikus szintet ért el, mely már Budapest hitelfeltevő képességét veszélyezteti. A tulajdonosi ellenőrzés hiánya melegágya a korrupciónak.
- **Hiányzik az ügyfélorientált szolgáltatási kultúra**, a város ezért egyre nehezebben tudja befolyásolni az emberek módválasztását és ezáltal nem tudja elősegíteni a Főváros levegőminőségének javulását, gazdasági versenyképességének növekedését, a közlekedési rendszer fenntarthatóbbá tételét.

A jelenlegi helyzet kritikus problémáinak jelentős részét az intézményrendszerbeli és szabályozási anomáliák okozzák:

- **Nincs összhang a városfejlesztés és a közlekedés fejlesztése között** sem intézményileg, sem a folyamatok tekintetében.
- Évtizedek óta változatlan, **elavult az intézményi struktúra, tisztázatlan felelősségi körökkel, összemosódnak a megrendelői, üzemeltetői és tulajdonosi feladatok.**
- A közlekedéspolitika eredményessége, a stratégiai célok teljesülése és a napi közlekedési gondok megoldása egyaránt **számonkérhetetlen, elmosódnak a felelősségi viszonyok**, az intézményrendszerben a fővárosi befolyás alatt álló szervezetek között is jellemzővé vált az egymásra mutogatás.
- A közlekedési rendszer napi működtetése finanszírozását tekintve és szervezetileg is **presztízsbetűzés** (különösen a 4-es metró projekt) áldozatává vált.
- **Hiányzik a valós szakapparátusi felügyelet**, sem a BKV, sem az FKF közlekedési részei felett nincs kellő mértékű kontroll, így a Főváros a várospolitikai elvek érvényesítésére is képtelen.
- **Hiányzik a saját tervezési kompetencia és kapacitás**, amely a fővárosi közlekedési stratégia készítésének aktív szereplője lehetne, vagy akár egy egyszerű burkolati jel módosítást képes gyorsan és szakszerűen előkészíteni.
- **Az agglomerációs közlekedés koordinációja esetleges**, a felek ellenérdekeltek.
- Nincs megfelelő kerete **a külső partnerekkel történő egységes közlekedéspolitikai kapcsolattartásnak**, legyen szó akár a kerületi önkormányzatokról, akár a regionális szereplőkről, akár más kiemelt partnerekről (pl. MÁV, Budapest Airport, stb.) és civil szervezetekről.

Mindezek alapján az intézményrendszer továbbfejlesztését olyan irányban és módon szükséges megtenni, amely a bemutatott problémákra valódi választ képes adni, valamint

egységesen és rendszerszinten képes kezelni a stratégiai, fejlesztési, valamint üzemeltetési feladatokat a teljes közlekedési ágazatban.

3. A Budapesti Közlekedési Központ létrehozásának célja, szakmai koncepciója

A közlekedés a várospolitikai egyik legfontosabb területe, a közlekedés színvonala ugyanis jelentősen befolyásolja Budapest versenyképességét, élhetőségét, működőképességét. A főbb anomáliák megszüntetéséhez a közlekedési kérdések **rendszerszintű kezelése szükséges**. A közlekedés integrált rendszert alkot a közösségi közlekedéstől a közúti közlekedésen át a kerékpározásig, az útfenntartástól a nagyberuházásokig. Az intézményrendszer teljes átalakítása nélkül a rendszer integrációja és a működés hatékonyságának növelése nem javítható érdemben – **letisztult feladat-, hatáskör megosztásra, kompetenciára és számonkérhetőségre van szükség**. Szintén fontos sikerkritérium, hogy a közlekedés fejlesztését **csak egységes, regionális kitekintéssel bíró szemléletben** szabad kezelni. **Környezettudatos, fenntarthatósági szemléletet** kell meghonosítani Budapesten, új tudáselemeket kell behozni a fővárosi gyakorlatba, az ehhez szükséges kapcsolatok, információs csatornák kiépítésével.

A célok elérését a közlekedési feladatok integrált kezelése, összevonása és professzionális szakmai alapokra helyezése biztosíthatja, amelyet az európai városok tapasztalatai is alátámasztanak. A nemzetközi gyakorlatban az elmúlt évtizedekben a közlekedés szervezeti keretei fokozatosan átalakultak. Az átalakulás során az önkormányzatok és szolgáltatók között megjelent egy új közbülső szint, egy szakmai alapokon működő megrendelő, közlekedésszervező szervezet, amely biztosítja a közlekedés integrált kezelését, egyben a tulajdonosi, megrendelői és szolgáltatói szerepek letisztulását. Elérkezett az idő, amikor Budapest számára is elkerülhetetlen érdek egy hasonló szervezet létrehozása, melyre az alábbiakban teszünk javaslatot.

A BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (a továbbiakban BKK Zrt.) egy összefogó, integráló, szakmai alapokon működő szervezet, amely

- közvetlenül a Fővárosi Önkormányzatnak alárendelve működik, Budapest Főváros Önkormányzatának 100%-os tulajdonában áll,
- előkészíti és végrehajtja Budapest közlekedési stratégiáját,
- érvényesíti a fenntarthatósági és esélyegyenlőségi szempontokat a budapesti közlekedés működtetésében és fejlesztésében,
- integráltan irányítja és felügyeli a budapesti közlekedési ágazatokat, különösen a közösségi és közúti közlekedést,
- megrendeli és finanszírozza a közösségi és közúti közlekedési közszolgáltatásokat,
- fejleszti a város közlekedését,
- érvényesíti a gyalogos és kerékpáros közlekedés szempontjait,
- megteremti az egyensúlyt a közlekedési rendszer működése és fejlesztése között,
- egységes finanszírozási rendszert működtet,
- ellátja a fővárosi tulajdonú közlekedési és közútkezelő szolgáltató cégek tulajdonosi felügyeletét,

- koordinálja a közúti és a közösségi közlekedést érintő kerületi önkormányzati, közmű és egyéb beruházásokat,
- aktív szerepet vállal a regionális közlekedési együttműködés terén.

A jelenleg szétagoltan működő stratégiai, megrendelői, ellenőrzési, finanszírozási, fejlesztési és részben üzemeltetési feladatokat a BKK megalakulásától kezdődően fokozatosan saját szervezetébe integrálja. A BKK az alábbi intézményeknél jelenlévő feladatokat integrálja működésébe:

- a Főpolgármesteri Hivatal Közlekedési Ügyosztályától a hatósági feladatok kivételével a közlekedésszervezési és fejlesztési feladatokat,
- a BKV Zrt.-ből a közlekedésszervezéshez, megrendeléshez, forgalomirányításhoz, értékesítéshez, ellenőrzéshez és a kiemelt közlekedésfejlesztési projektek lebonyolításához kapcsolódó feladatokat,
- az FKF Zrt.-től a közútkezelés irányításával, megrendelésével, ellenőrzésével és a közúti forgalomirányítással kapcsolatos feladatokat,
- a Parking Kft. teljes feladatkörét,
- illetve a Fővárosi Taxiállomásokat Üzemeltető, Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. teljes feladatkörét.

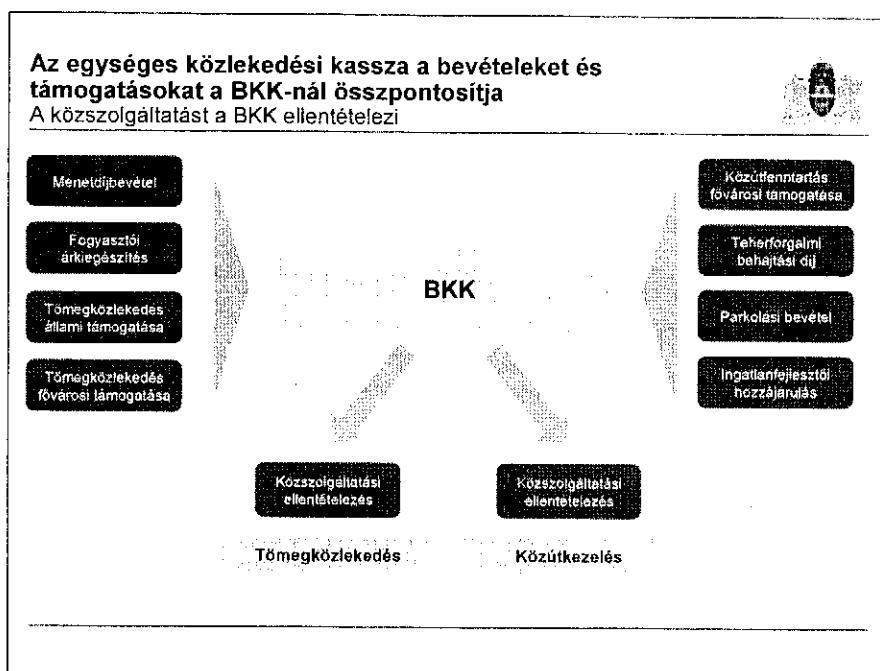
A **Főpolgármesteri Hivatal** szervezetében a hatósági jogkörök gyakorlására, továbbá a Hivatalon belüli koordinációs feladatok ellátására a jövőben is marad szűk létszámú közlekedési szervezet, azonban a Hivatalon kívül hatékonyabban ellátható közlekedésszervezési és projektmenedzsment feladatokat a BKK Zrt. veszi át.

A **BKV Zrt.** tisztán szolgáltató - üzemeltető céggé válik, kizárólagos feladata a BKK által megrendelt szolgáltatások szerződés szerinti nyújtása és az infrastruktúra fenntartása lesz.

A jelenlegi **FKF Zrt.-ből** szervezetenként kiválik a közútfenntartási terület, amely a BKK tulajdonosi felügyelete alá kerül, míg a köztisztasági és hulladékgazdálkodási feladatokat továbbra is az FKF Zrt. látja el. A közútkezelő társaság az eddigiektől eltérően kizárólag a közútkezelés üzemeltetői feladatait végzi.

A **Parking Kft.** vegyes, stratégia-előkészítési, parkolás-szervezési és -üzemeltetési, projekt-lebonyolítási funkciói szintén fokozatosan a BKK-ba olvadnak, hasonlóan a ma szintén külön társaságban ellátott **taxiállomás üzemeltetési** feladatokhoz.

A BKK Zrt. létrehozása a közlekedésszervezési feladatokon túl **hatékony pénzügyi erőforrás-allokációt és kontroll-lehetőséget is teremt**, azaz biztosítja, hogy a közúti ágazat bevételei a finanszírozási hiánnyal küszködő egyéb közlekedési ágazatokba átcsoportosíthatóak legyenek. A közlekedési ágazatban keletkező bevételek egységesen a BKK-nál jelennek meg (lásd 1. sz. ábra).

1. számú ábra: A BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. tervezett bevételei

A BKK létrehozása **az egységes közlekedési kassa létrehozását** is célozza, amely többek között a parkolási bevételeket és az esetleges behajtási díjakat a közösségi közlekedésbe és a közlekedési rendszer fenntartásába visszaforgatja. Mindez azt is jelenti, hogy a BKK viseli a közlekedési szolgáltatásokkal kapcsolatos **bevételi kockázatot**, valamint, hogy a BKK-nál jelentkezik a közösségi közlekedés finanszírozásának problémája, a közszolgáltatások **finanszírozásának ellentételezése** és az abból eredő veszteség is. Tehát az eddigiekben a BKV Zrt. finanszírozása kapcsán jelentkező állandó forrásbiztosítási feladatok a Fővárosi Önkormányzat és az Állam számára a jövőben a BKK Zrt-t illetően jelentkeznek, azonban a hatékonyabb működés és a közúti szektorból származó bevételek becsatornázásának köszönhetően várhatóan az eddigieknél valamivel kisebb mértékben. A BKK felállításával a rendszerszintű létszámok és működési költségek nem növekednek, **az erőforrások hatékony és integrált felhasználása az elsődleges cél.**

A főváros **területfejlesztésében** szükséges az ingatlanfejlesztések során **a közlekedés szempontjainak érvényesítése**, annak érdekében, hogy ne lehessen például egy bevásárlóközpontot vagy lakóparkot felépíteni megfelelő közlekedési kapcsolatok nélkül.

Az **európai uniós fejlesztési projekteknél** különösen fontos a főváros érdekeit elsődlegesen szolgáló, **egységes szakmai szemlélet** alkalmazása. A projekteknél a közlekedésfejlesztési stratégiával való összhangot folyamatosan biztosítani kell. A főváros előtt több, jelentős, pl. kötőpályás közlekedésfejlesztési projekt áll, részben már a kivitelezés, részben a tervezés, előkészítés szintjén (pl. 1-es és 3-as villamos, budai fonódó villamos, további villamos projektek, HÉV- és metrófejlesztések, forgalomirányítási és utastájékoztatói rendszer beruházás, buszsávok). A BKK Zrt-nek alkalmasnak kell lennie ezen projektek megfelelő menedzsméjére.

A BKK-nak képesnek kell lennie a város számára **a lehető legtöbb uniós forrást lehívni** és ebből a pénzből a közlekedést hatékonyan és fenntartható módon fejleszteni. A BKV járműállományának megújításához, az infrastruktúrája megújításához is elengedhetetlen, hogy sikerrel tudja lehívni a rendelkezésre álló uniós pénzeket. **A BKK létrejöttével a beruházásoknak végre lesz valódi gazdája** és rendelkezésre fog állni az a magas színvonalú közlekedési szakértelemmel is bíró szervezet, amelyik képes a beruházásokat határidőre és költségkereten belül végrehajtani.

Ugyancsak lényeges eleme a BKK működésének, hogy képes legyen a **társadalmi és civil részvétel ösztönzésére**, a civil szervezetekkel való eredményes, a főváros érdekeit szolgáló együttműködésre.

A BKK funkcióinak többségét a mai jogszabályok adta keretek között is el tudja látni, azonban **teljes értékű és dinamikus működéséhez a szakágazati törvények módosítása szükséges**. A tárgyi törvényjavaslatok elkészültek és **a közúti közlekedésről szóló törvény módosítása, valamint a Kormány szándékai szerint 2011-re kidolgozandó egységes személyszállítási törvény** minden hiányzó feltételt megteremt.

4. A Budapesti Közlekedési Központ feladatai

A BKK az intézményrendszeri struktúrában az önkormányzat és a közlekedési szolgáltatók, üzemeltetők között helyezkedik el. Alapvetően stratégiai, fejlesztési, irányítási, megrendelői, ellenőrzési feladatok kerülnek integrálásra a szervezetében, mind a közösségi, mind pedig a közúti közlekedés tekintetében:

Az integrált városi közlekedésirányításhoz, közlekedési stratégiához tartozó feladatok:

- a közlekedési ágazat városi szintű, számon kérhető és felelős szakmai irányítása, regionális koordinációval együtt,
- fővárosi közlekedésfejlesztési stratégia és koncepciók készítése, aktualizálása, konzultációja, naprakész végrehajtása,

Közlekedésfejlesztési, beruházási feladatok:

- fejlesztési projektek kidolgozása, tervezése, megtérülési vizsgálata, civil egyeztetése,
- nagyprojektek és más, EU támogatású projektek lebonyolítása, összehangolása, menedzsmenete, kedvezményezett feladatainak ellátása.

Közösségi közlekedéssel kapcsolatos feladatok:

- hálózat és menetrend tervezése, szervezése,
- tarifakoncepció kidolgozása, tervezése,
- megrendelői kompetenciák, feladatok ellátása, közszolgáltatási szerződés menedzsmenete, elszámolási rendszerének működtetése,
- közösségi közlekedéssel kapcsolatos minőségi elvárások definiálása, nyomon követése, végrehajtás ellenőrzése,
- ügyfélkapcsolati feladatok ellátása,

- jegyek és bérletek előállítása, értékesítése, ellenőrzése,
- integrált utastájékoztatási feladatok ellátása,
- a közösségi közlekedés egységes, fővárosi szemléletű forgalomirányítása,
- hajózással kapcsolatos feladatok ellátása,
- a regionális szereplőkkel való együttműködés.

Közúti közlekedéssel kapcsolatos feladatok:

- közutak forgalomtechnikai, fejlesztési koncepcióinak elkészítése, optimális forgalomtechnikai rendszerének kialakítása,
- közlekedési célú közterületek forgalmi rendjének kialakítása, a gyalogos és kerékpáros közlekedés szempontjainak érvényesítésével,
- közúti felújítási, építési munkák, lezárással járó intézkedések koordinációja, szervezése,
- intelligens közlekedésirányítási rendszerek koncepciójának kialakítása, megvalósítás előmozdítása, intelligens közlekedésmenedzsment működtetése,
- fővárosi közutak kezelési feladatainak ellátása,
- fővárosi közutak üzemeltetési feladatainak ellátásáról való gondoskodás,
- egységes közúti forgalomirányítás ellátása,
- taxiközlekedés felügyelete, számos megoldatlan problémájának egységes kezelése,
- taxiállomások üzemeltetése,
- a budapesti kerékpáros közlekedés fejlesztésének egységes szemléletű irányítása,
- parkolási stratégia és működtetési koncepció kidolgozása,
- fizető parkolási rendszer közszolgáltatási megrendelése, működtetése, üzemeltetési felügyelete, ellenőrzése,
- teherforgalmi díjakkal kapcsolatos feladatok ellátása, esetleges dugódíj koncepció kidolgozása.

Kapcsolattartás, együttműködési feladatok:

- rendszeres kapcsolattartás a Fővárost érintő kérdésekben a Nemzeti Közlekedési Hatósággal,
- illetékes uniós támogatási szervezetekkel (pl. Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, KIKSZ, Európai Bizottság, Jaspers) való kapcsolattartás,
- uniós fejlesztési projekteknél a fővárosi mellett a régiós szempontok megértése, képviselete,
- regionális közlekedési szereplőkkel (pl. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, BKSZ, agglomerációs önkormányzatok) való együttműködés,
- kapcsolattartás a MÁV-val, Volán társaságokkal, Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-vel a fővárosi érdekek képviselete a budapesti pályaudvarok rendbetétele és az elővárosi vasúti fejlesztések kapcsán,
- kapcsolattartás a fővárosi közmű szolgáltatókkal,
- kapcsolattartás a nem fővárosi tulajdonú, de a főváros területén szolgáltatást nyújtó üzemeltetőkkel,
- magyar és nemzetközi közlekedési szervezetekben, konferenciákon Budapest képviselete.

5. A BKK létrehozásának menete, az átalakítás ütemezése

A városvezetés célja, hogy 2010-ben cégjogi értelemben megalakuljon a közlekedési központ, majd a felálló – induló – BKK apparátus és az érintett szervezetek részvételével a projekt munka azonnal meginduljon, és a BKK egy átmeneti időszakot követően 2011 második félévében megkezdje üzemszerű működését, feladatainak teljes körű ellátását. A közlekedési központ létrehozása, a közlekedési rendszer komplexitása, az érintett szereplők számossága miatt igen összetett feladat.

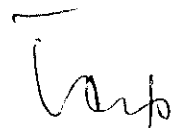
Mindezek következtében a közlekedési központ üzemszerű működésének megkezdéséig komoly, részleteiben megtervezett előkészítési munkára van szükség. A közlekedési központ létrehozásakor számos tényezőt szükséges figyelembe venni:

- A szervezet kialakítását úgy kell megvalósítani, hogy közben az átalakításra kerülő szervezetek feladatainak ellátása ne sérüljön, a folyamatosság biztosított legyen.
- A közlekedési központ részletes működésének megtervezésével együtt át kell alakítani az érintett társaságokat.

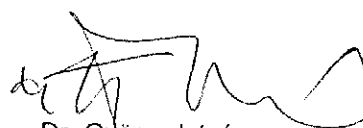
Az előkészítési feladatok ellátására egy többszintű dedikált projektszervezet kerül felállításra, az átalakulásban érintett társaságok bevonásával. A projektszervezet részletes feladat- és ütemterv alapján dolgozik a BKK szervezetének és működési folyamatainak kialakításán, az érintett szervezetek átalakításán, valamint a BKK működési kereteinek megteremtésén 2011 végéig.

Összességében a Budapesti Közlekedési Központ koncepciója valódi választ kíván adni Budapest közlekedésében jelenlévő problémákra, valamint biztosítani kívánja a főváros közlekedésének rendszerszintű, integrált és fenntartható működtetését, fejlesztését, a regionális együttműködésben vállalt aktív szerep mellett.

Budapest, 2010. október „21”

Tarlós István
Főpolgármester

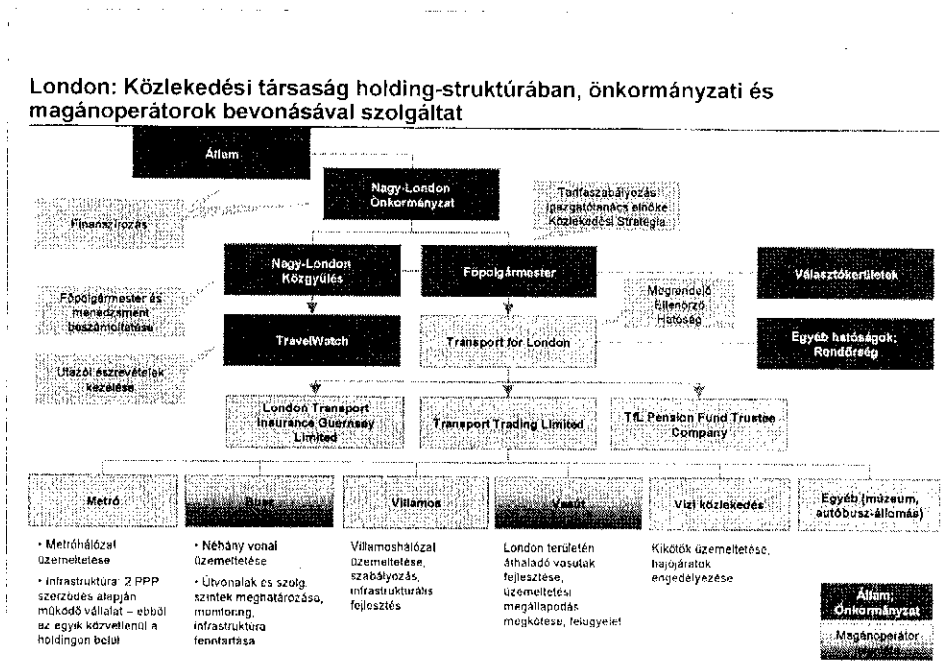
Dr. György István
főpolgármester-helyettes

1. számú függelék: Egy sikeres nemzetközi példa – Transport for London

A nemzetközi példák tapasztalatai szerint a közlekedés integrációját a legeredményesebben a brit fővárosban oldották meg. Az alábbiakban összefoglaljuk London és agglomerációja közlekedésszervezésének intézményrendszerét.

London és agglomerációjának közlekedésszervezését a 2000-ben létrehozott Transport for London (a továbbiakban TfL) végzi. A londoni közlekedésirányítás intézményrendszerét a 2. számú ábra, főbb intézményeit és felelősségi köreit a 3. számú ábra mutatja be.

2. számú ábra: A közlekedésirányítás intézményrendszere Londonban és környékén

London: A közlekedésszervező erős megrendelői, ellenőrző és hatósági szerepben

Szerep	Felelős intézmény	Felelősségi terület
Megrendelő	Transport for London (TfL)	Közösségi közlekedés útvonalainak és szolgáltatási szintjeinek meghatározása
Ellenőrző	Transport for London; Nagy-London Közgyűlés (TravelWatch)	Közgyűlés beszámoltathatja a főpolgármestert és a menedzsmentet; TravelWatch utasjogok képviselője
Finanszírozó	Állam; Önkormányzat	Támogatás és hitelfelvételi kezesség nyújtása
Tarifaszabályozó	Főpolgármester	Tarifa-struktúra és -szintek meghatározása
Tulajdonos	Great London Authority	Igazgatótanácsot a főpolgármester nevezi ki, aki annak elnöke is
Hatóság	Transport for London;	Behajtási díj kezelése; taxi-szolgáltatók szabályozása; gyalogos és bicikli közlekedés elősegítése
Szolgáltató	- Üzemeltetés: TfL; Magánvállalatok - Karbantartás: TfL; PPP - Beruházás: TfL; Magánvállalatok (rendelkezésre állási díjért)	Szolgáltatási szerződésnek megfelelő teljesítés

Forrás: Éves jelentések, www.tfl.gov.uk; www.london.gov.uk

3. számú ábra: A londoni közlekedésirányítás intézményei és főbb felelősségi körei

A Nagy-Londoni Közgyűlés hagyja jóvá a főpolgármester költségvetését, emellett beszámolásra hívhatja be a főpolgármestert és a menedzsmentet, hogy a TfL teljesítményéről konzultáljanak. A Közgyűlés által létrehozott, és neki beszámoló szervezet, a TravelWatch képviseli az utasok érdekeit és jogait a TfL-lel szemben. A választókerületek egyeztetnek a főpolgármesterrel a közlekedési stratégiát illetően, és helyi szinten fejlesztik és hajtják végre a stratégiába illeszkedő terveket.

A TfL igazgatósági tagjait a londoni főpolgármester nevezi ki - mely kinevezésben fontos szempont a közlekedési szektorban való jártasság – és ő az igazgatóság elnöke. Emellett a főpolgármester hagyja jóvá a TfL éves költségvetését is, így elmondható, hogy széles és direkt jogkörrel rendelkezik a közlekedésszervező felett. Ezen túl a főpolgármester

- határozza meg a tarifastruktúrát és -mértékeit,
- egyeztetési jogkörrel rendelkezik az elővárosi vasutak tekintetében,
- finanszírozási lehetőségeket biztosíthat új szolgáltatásokhoz vagy beruházásokhoz.

A főpolgármester feladatai közé tartozik az integrált közlekedési stratégia kidolgozása, mely során egyeztet a Nagy-Londoni Közgyűlés, a TfL és a különböző választókerületek szakembereivel.

A TfL kiemelt feladata, hogy a London főpolgármestere által definiált Közlekedési Stratégiát operatív szinten megvalósítsa, valamint hogy közlekedési szolgáltatásokat biztosítson London és agglomerációja lakói számára. Közlekedési hatósági feladatoként az előbb említetteken felül hatáskörébe tartoznak a következő tevékenységek is:

- behajtási díj kezelése,
- főutak és jelzőlámpák karbantartása,
- taxi-szolgáltatók szabályozása,
- mozgáskorlátozott lakosok mobilitásának elősegítése,
- gyalogos és kerékpáros közlekedés támogatása,

- együttműködés a Rendőrséggel bűnmegelőzés, parkolási szabályok, taxi közlekedés szabályozása tekintetében.

A TfL csoport szintű létszáma 2009/2010-ben 25.126 fő volt, melyből a TfL-ben 3508-an dolgoztak. Tehát a csoport összes dolgozójának mintegy 14%-a tartozik a közlekedésirányítási központhoz. A TfL költségei éves szinten 12 milliárd font körül mozognak. Nagyjából 10 milliárd font működési célokra megy el, pl. busz és metró hálózat működtetése, és körülbelül 2 milliárd fontot beruházási projektekre fordítanak, hogy fejlesszék London közlekedési infrastruktúráját. Ezeket a kiadásokat a következő forrásokból finanszírozzák:

• Menetdíj	42%
• Nemzeti kormányzati támogatás	41%
• Behajtási díj	5%
• Tőkejövedelem	7%
• Egyéb (pl. hirdetés, bérbeadás)	5%

A vállalat kétszintű divizionális alapú holding-struktúrával rendelkezik az alábbiak szerint:

- Biztosító (London Transport Insurance Guernsey Limited),
- Nyugdíjalap-kezelő (The TfL Pension Fund Trustee Company),
- Transport Trading Limited (Ez a vállalat fogja össze az üzemeltetéssel foglalkozó többi leányvállalatot, így alá tartozik a metró, a busz, a villamos, a vasút üzemeltetéséért felelős leányvállalatok).

A TfL az alábbi közlekedési alágazatokat integráltan kezeli:

Metró

A London Underground Limited 2003 óta része a holdingnak, amikor is átkerült a Közlekedési Minisztérium irányítása alól. Feladata a metróhálózat, tehát a metrókocsik, állomások és irányító-központok üzemeltetése, valamint a menetdíjak beszedése.

A metróhálózat infrastrukturális feladatait, vagyis a karbantartást és a felújításokat a közelmúltig két magáncég látta el, PPP vegyes üzemeltetési-fejlesztési szerződés alapján, azonban a 2000-es évek végére ezen feladatokat teljes egészében a TfL saját kézbe vette.

Busz

A London Buses Limited leányvállalat végzi néhány autóbusz-vonal üzemeltetését, ezen túl a London Bus Services Limited leányvállalat felelős a buszszolgáltatás tendereztetéséért, a közszolgáltatási szerződések magánvállalatokkal való megkötéséért, valamint az útvonalak és szolgáltatási teljesítmény meghatározásáért. Továbbá ez a vállalat felelős az infrastrukturális feltételek, azaz a buszmegállók és egyéb támogató funkciók biztosításáért.

Villamos

A London Tramlink felelős a villamoshálózat üzemeltetéséért, a villamosközlekedés szabályozási feladatainak összefogásáért és az infrastruktúra fejlesztéséért. Emellett

támogatja a UKTram Limited vállalatot a jövőbeni villamos-projektek és fejlesztések kérdéseiben.

Vasút

A London területén található, korábban állami kézben lévő elővárosi vasútvonalak egy részét átvette a Rail for London Limited és azokat egységes hálózatba szervezte (Overground). A leányvállalat felelős a vasútvonalak fejlesztéséért, az üzemeltetési megállapodások megkötéséért és felügyeletéért. Emellett együttműködik a kormánnyal és a vasúti szervezetekkel annak érdekében, hogy London jelenlegi és várható vasúti közlekedési igényeire a lehető legjobb megoldást nyújtsák.

Kelet-London vasúti közlekedése a Docklands Light Railway Limited keretein belül valósul meg. A leányvállalat franchise-rendszerben tendereztetési eljárás keretein belül ítéli oda a szolgáltatás jogát (jelenleg a Serco Docklands-nek).

Vízi közlekedés

A London River Services Limited üzemelteti a kikötőket és engedélyezi a hajójáratokat, továbbá elősegíti a vízi és egyéb közösségi közlekedési módok közötti integrációt.